

Skriftlig fremsættelse (21. januar 1998)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Forstærket integration af børn af flygtninge og indvandrere).

(Lovforslag nr. L 162).

For at børn af flygtninge og indvandrere kan blive integreret i samfundet her i landet med samme muligheder og forpligtelser som andre borgere, er det en forudsætning, at de får en skolegang på linje med andre elever. Mange børn af flygtninge og indvandrere har imidlertid ikke tilstrækkeligt kendskab til dansk, når de starter i skolen. Det gælder også for mange af de børn, der er født og opvokset i Danmark. Eleverne kan derfor ikke straks deltage i skolens almindelige undervisning, men må henvises til særlig undervisning i dansk som andetsprog i modtagelsesklasser eller lignende. Først efter op til 2 års forløb er de i stand til at deltage i klassens almindelige undervisning. Det kan give de tosprogede elever et efterslæb i forhold til øvrige elever, som det kan være vanskeligt at indhente senere.

Lovforslaget går ud på at fastsætte en forpligtelse for kommunerne til at etablere særlige sprogstimulerings tilbud, hvor de tosprogede børn, der har behov herfor, kan lære dansk allerede fra 3-årsalderen. Hvis børnene deltager i sådanne tilbud, vil de herefter normalt have de sproglige forudsætninger for at kunne deltage i den almindelige undervisning, når de starter i børnehaveklassen eller 1. klasse, selv om de dog ofte vil have behov for en vis støtte i dansk gennem skoleforløbet.

Sprogstimulerings tilbud af den nævnte karakter er allerede oprettet i mange kommuner på grundlag af den hidtidige bestemmelse i folkeskolelovens § 4a. Bestemmelsen, der blev indsat ved lov nr. 413 af 22. maj 1996 (Indsats for tosprogede børn m.v.) giver kommunerne

mulighed for at oprette de nævnte tilbud. Det foreløbige indtryk af effekten af tilbudene går ud på, at ordningerne har haft den ønskede effekt under forudsætning af, at standarden, varigheden og timetal i tilbudene har været tilstrækkelig.

Gennemføres lovforslaget sikres det, at de nævnte tilbud oprettes overalt, hvor der er behov herfor. Det sikres samtidig, at timetallet i tilbudene kommer til omfatte 15 timer om ugen. I lovforslaget forudsættes det desuden, at børnene altid får adgang til efter behov at deltage i tilbudene lige indtil, de starter i skolen. Det er samtidig forudsat, at de pædagoger, der forestår aktiviteterne, får mulighed for at følge det enkelte barns udvikling og for at tilrettelægge aktiviteter under hensyn hertil.

Lovforslaget sigter i første række på de tosprogede børn, der ikke er optaget i daginstitutioner. Det er erfaringsmæssigt disse børn, der har de største sproglige problemer, når de starter i skolen. Der skal for denne gruppe af børn oprettes særlige tilbud i folkeskoleregiet. Hvordan tilbudene nærmere skal organiseres, er overladt til kommunernes afgørelse. I bemærkningerne nævnes pædagogiske legestuer og førbørnehaveklasser som eksempler på mulige organisationsformer.

Lovforslaget indeholder dog også en forpligtelse til at tilbyde særlig støtte til børn, der er optaget i daginstitutioner, hvis det skønnes, at der er behov herfor. Det kan fx være aktuelt, hvis der er mange tosprogede børn i en institution. Omfanget af støtten vil sædvanligvis være mindre, idet børnenes sproglige udvikling tillige fremmes gennem de almindelige aktiviteter i børnehaven m.v. Som udgangspunkt er det folkeskolen, der skal yde en sådan særlig støtte, der har karakter af en målrettet indsats med henblik på at lære børnene dansk. Det er dog fastsat i forslaget, at kommunen på nærmere vilkår kan overlade det til daginstitutionerne at yde den nævnte støtte.